

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
KIRŞEHİR
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı

Kırşehir İl Sağlık Müdürlüğü
Kırşehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sunum İçeriği

- ❑ Programın Tanıtımı ve Kapsamı
- ❑ İl Sağlık Müdürlüğümüzce Yapılması Gereken / Yapılan alışmalar
- ❑ İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri Tarafından Yapılması Gereken alışmalar
- ❑ Toplum Sağlığı Merkezleri Tarafından Yapılması Gereken alışmalar
- ❑ Okul Yönetimleri Tarafından Yapılması Gereken alışmalar
- ❑ İlçe Değerlendirme Ekipleri Tarafından Yapılması Gereken alışmalar
- ❑ İl Sağlık Müdürlüğü Sorumluluğunda Yrtlen Proje ve Programların Tanıtımı

Programın Tanıtımı ve Kapsamı

Okul Sağlığı;

Öğrencilerin ve okul çalışanlarının sağlığının değerlendirilmesi, geliştirilmesi, sağlıklı okul yaşamının sağlanması ve sürdürülmesi, öğrenciye ve dolayısıyla topluma sağlık eğitiminin verilmesi için yapılan çalışmaların tümü olarak tanımlanmaktadır.

Programın Tanıtımı ve Kapsamı

- Okul sağlığı çalışmalarının başarısı, sağlık ve eğitim sistemlerinin işbirliği ve entegrasyonunun sağlanabilmesi için **17.05.2016** tarihinde T.C. Millî Eğitim Bakanlığı ve T.C. Sağlık Bakanlığı arasında “**Okul Sağlığı Hizmetleri işbirliği Protokolü**” imzalanmıştır.

Programın Tanıtımı ve Kapsamı

Okul Sağlığı Hizmetleri İşbirliği Protokolü ile;

- Öğrencilerin ve okul çalışanlarının sağlığının korunması
- Temizlik ve hijyen konusunda teşvik edilmesi ve geliştirilmesi
- Sağlıklı okul yaşamının sağlanması ve sürdürülmesi
- Öğrenciye ve dolayısıyla topluma sağlıklı hayat tarzlarının ve alışkanlıklarının kazandırılması,
- Sağlık eğitiminin verilmesi amacıyla yapılacak işlemlerde eşgüdüm sağlanması hedeflenmiştir.

Programın Tanıtımı ve Kapsamı

- Protokol kapsamında Ülkemizdeki okul sağlığı çalışmalarının kapsamlı ve bütüncül olması için **“Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı”** başlatılmıştır.
- Bu program, okullarda řu ana kadar okul sağlığı kapsamında yürütölen ve yürütölecek olan tüm program ve projelerin çerçevesini oluşturacak şekilde tasarlanmıştır.
- Söz konusu programın, ölkemizin okul sağlığı modelini oluşturması hedeflenmiştir.

Programın Tanıtımı ve Kapsamı

Okul Sağlığı alışmaları 6 başlık altında toplanmıştır:

- Sağlık Hizmetleri,
- Sağlıklı ve Güvenli Okul evresi,
- Sağlıklı Beslenme,
- Sağlık Eğitimi,
- Fiziksel Aktivite,
- Aile/Toplum Katılımı

Programın Tanıtımı ve Kapsamı

Sağlık Hizmetleri

Sağlıklı ve Güvenli Okul
Çevresi

Beslenme

➤ Sağlık Hizmetleri, Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi, Sağlıklı Beslenme bileşenleri için saha çalışmaları 2017 yılı itibariyle başlatılmıştır.

Sağlık Eğitimi

Aile / Toplum Katılımı

Fiziksel Aktivite

➤ Sağlık Eğitimi, Fiziksel Aktivite, Aile/Toplum Katılımı bileşenlerinin ise Ankara'da pilot okullarda yapılacak çalışmaların ardından hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

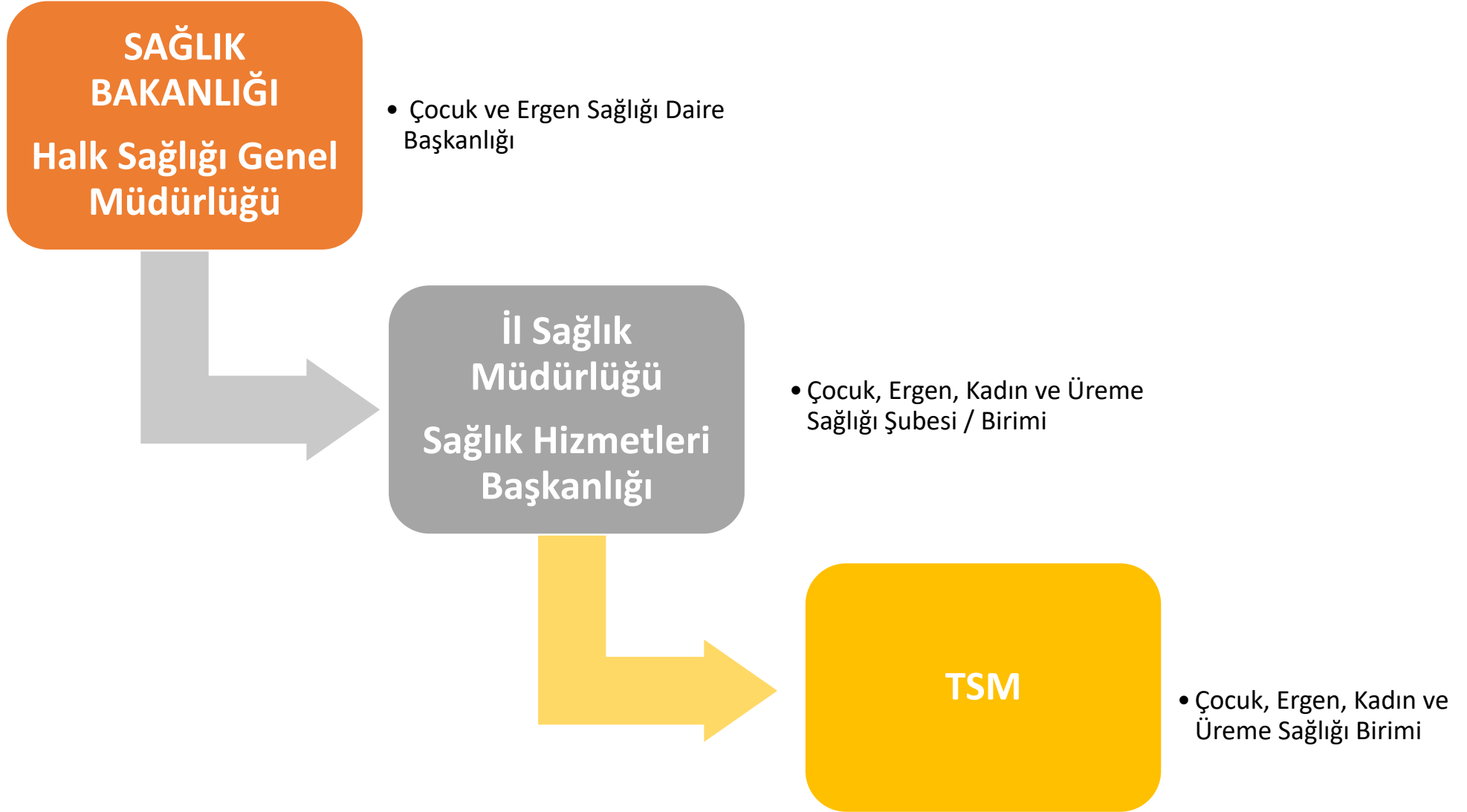
Programın Tanıtımı ve Kapsamı

Programın temel bileşenleri 6 başlıktan oluşmaktadır. Her bir bileşen kapsamında formlar oluşturulmuştur. Formlarda yer alan tüm maddelerin okullar tarafından mutlaka yerine getirilmesi beklenmektedir.

Bileşen Adı	Bileşen Formu
Sağlık Hizmetleri*	Form 3a
Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi	Form 3b
Sağlıklı Beslenme	Form 3c
Sağlık Eğitimi*	Hazırlık Çalışmaları devam etmektedir.
Fiziksel Aktivite	Hazırlık Çalışmaları devam etmektedir.
Aile / Toplum Katılımı	Hazırlık Çalışmaları devam etmektedir.

*Okul çalışanlarının sağlığı ile ilgili çalışmalar, "Sağlık Hizmetleri" ve "Sağlık Eğitimi" bileşenleri, psikososyal danışmanlık hizmetleri de "Sağlık Hizmetleri" Bileşen altında değerlendirilecektir.

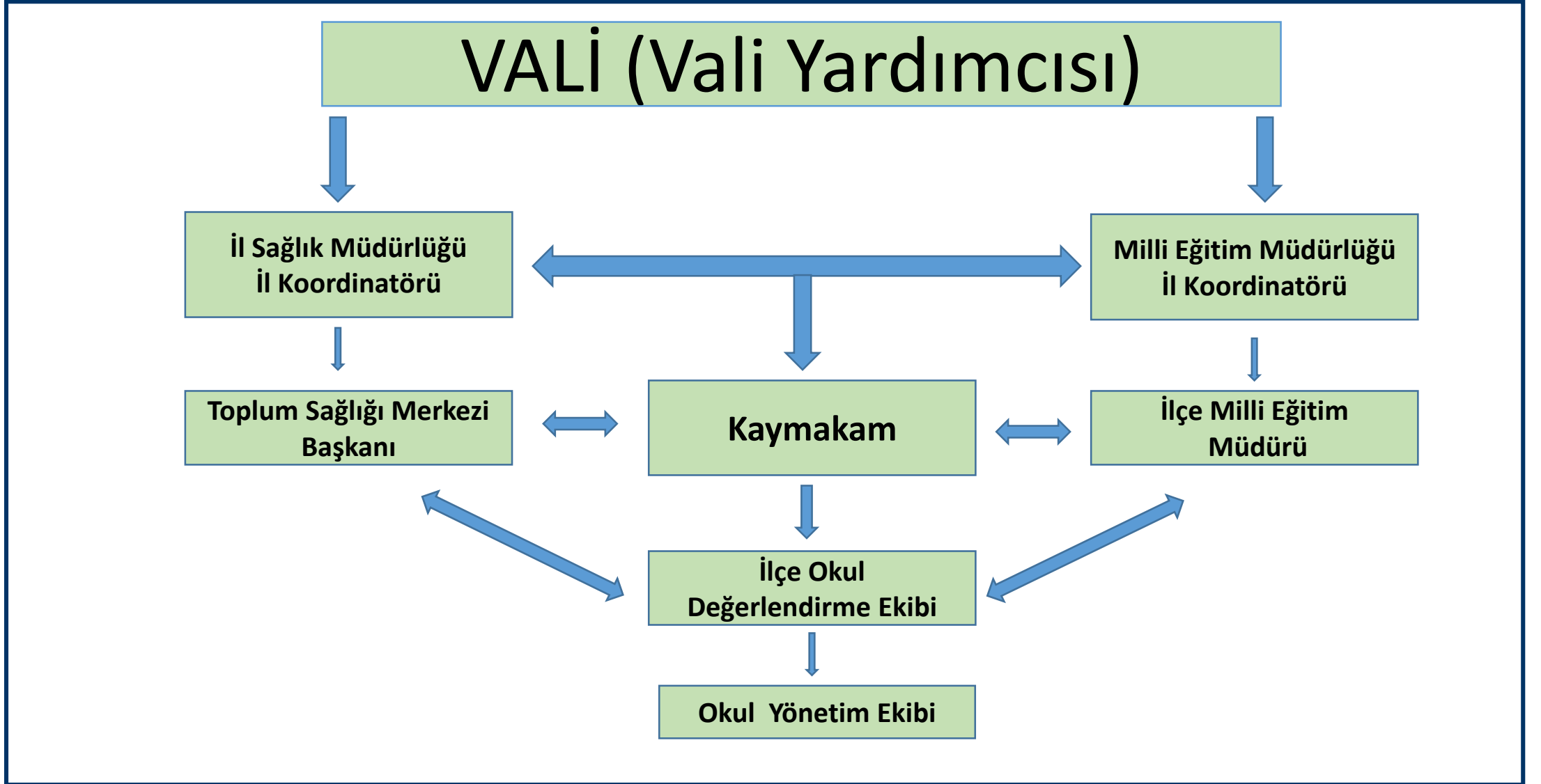
Programın Koordinasyonu (SB)

Programın Koordinasyonu (MEB)

Programın Koordinasyonu

Genel İlkeler

- “Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı” **İllerde Vali / Vali Yardımcısı ve ilçelerde Kaymakam** başkanlığında yürütülecektir.
- İllerde Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programınının yürütülmesinden; Sağlık Bakanlığı adına **İl Sağlık Müdürlüğü ve Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM)**, Millî Eğitim Bakanlığı adına ise **İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri** sorumludur.
- İlde programın koordinasyonunu sağlamak amacıyla İl Sağlık Müdürlüğü ve Milli Eğitim Müdürlüğünden Şube Müdürü düzeyinde Okul Sağlığı Programı İl Koordinatörleri görevlendirilmiştir.

Okul Sağlığı İl Koordinatörleri İletişim Bilgileri

Kurumu	Adı Soyadı	Ünvanı	Cep Telefonu	E-Posta	İş Telefon
İl Milli Eğitim Müdürlüğü	İdris EFE	Destek Şube Müd.			
İl Sağlık Müdürlüğü	Uzm.Dr.Muhlise DEMİRBAŞ	ÇEKÜS Birim Sorumlusu			

İl Koordinatörleri aynı zamanda Vali / Vali Yardımcısı başkanlığında oluşturulan İl Okul Sağlığı Kurulunun üyesidir.

Koordinatörler İl genelindeki tüm okullarda ve toplum sağlığı merkezlerinde programın **koordinasyonu, bilgilendirmeleri ve gerekli önlemlerin** alınmasını sağlamalıdır.

Okul Değerlendirme Ekipleri

- ✓ **Okul Sağlığı izleme ve değerlendirme** alışmalarını yürütmek için;
 - İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünden 2 (iki) kişi
 - Toplum Sağlığı Merkezinden 2 (iki) kişi olmak üzere**4 (dört) kişiden** oluşan “**Okul Değerlendirme Ekipleri**” oluşturulmuştur.
- ✓ İlçelerde değerlendirilmesi gereken okul ve personel sayıları dikkate alınarak birden fazla değerlendirme ekibi oluşturulabilir
- ✓ Okul Değerlendirme Ekipleri **Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı Uygulama kılavuzu** ekinde yer alan formları kullanarak okullarda değerlendirme yapacaktır.

Okul Değerlendirme Ekipleri

- ✓ Söz konusu değerlendirme ekibi; Toplum Sağlığı Merkezi ve Bağlı Birimler Yönetmeliği'nde belirtilen görev tanımları kapsamında TSM sorumlu hekiminin uygun gördüğü **TSM alışanlarından**,
- ✓ İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından görevlendirilen **ğretmenlerden (Sağlık Hizmetleri Alan ğretmeni, Sağlık Bilgisi ya da Biyoloji ğretmenleri gibi)** oluşacaktır.
- ✓ Okullarda yapılacak izleme ve değerlendirme alışmaları TSM ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından eşgüdümlü gerçekleştirilecektir.

Okul Sağlığı Yönetim Ekibi

- Okulun, **bir idareci, bir öğretmen, bir öğrenci, bir okul aile birliği üyesinden** oluşan **Okul Sağlığı Yönetim Ekibi** olmalıdır.
- Okulda bulunduğu takdirde **sağlık çalışanı ve rehber öğretmen** ekibin **doğal üyesidir**.

İl ve İlçe Okul Sağlığı Kurulları

İl Hıfzıssıhha Kurulu kararıyla;

✓ İllerde Vali/Vali Yardımcısı başkanlığında, İSM ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün katılımı ile İl “**Okul Sağlığı Kurulları**”,

✓ İlçelerde Kaymakam başkanlığında, Toplum Sağlığı Merkezleri ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü'nün katılımı ile “**İlçe Okul Sağlığı Kurulları**” oluşturulacaktır.

➤ Gerekli görüldüğü hallerde diğer ilgili İl/ilçe kurum temsilcilerinin (Gençlik ve Spor Müdürlüğü, Tarım Gıda ve Hayvancılık Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Yerel Yönetimler, Üniversiteler gibi) katılımı sağlanabilir.

➤ Bu kurullar, İl/ilçenin okul sağlığı çalışmalarını planlamak ve yapılan çalışmalarını değerlendirmek amacıyla **en az yılda 2 kez** toplanacaktır.

Okul Değerlendirme Ekipleri

- Okul Değerlendirme Ekipleri Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm resmi ve özel; okul öncesi (anaokulu), ilkokul, ortaokul ve liseler, pansiyonlu okullar ile mesleki eğitim merkezleri, özel eğitim iş uygulama merkezleri, özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinin izleme değerlendirme çalışmalarını yürütecektir.
- **İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü;** TSM'ler tarafından okullarda yapılacak izleme ve değerlendirme çalışmalarını okul yönetimlerine önceden bildirecek, okullarda gerekli hazırlıkların yapılmasını sağlayacak, izleme ve değerlendirme çalışmalarına katılacaktır.
- Program kapsamında okul değerlendirmeleri için okulların açık olduğu dönemde (eğitim - öğretim takvimi içinde), okul ziyaretleri gerçekleştirilecek olup, bu kapsamda eklerde yer alan formlar kullanılacaktır.

Okul Değerlendirme Ekipleri

- **İl düzeyinde** programa ait sonuçlar, eğitim- öğretim yılı sonunda **yılda bir kez Form 4** doldurularak **Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığına** bildirilecektir.
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanlığına yapılacak bildirimler, **Çocuk, Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı Hizmetleri Şubesi** aracılığı ile,
- Milli Eğitim Bakanlığı, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Öğrenci İşleri ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanlığı'na yapılacak bildirimler ise **İl Milli Eğitim Müdürlüğü Okul Sağlığı Hizmetlerinden sorumlu Şube Müdürlüğü** aracılığı ile gerçekleştirilecektir.

**İl Sağlık Müdürlüğümüzce
Yapılması Gereken / Yapılan Çalışmalar**

İl Sağlık Müdürlüğümüzce Yapılması Gereken / Yapılan Çalışmalar

- İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Kararı ile İl ve İlçe Okul Sağlığı Kurulları ile İlçe Değerlendirme Ekibi oluşturulması ve bu kurulların yılda en az 2 kez toplanması kararı alınmıştır.
- 02.04.2019 tarih ve 258 sayılı yazı ile İl Milli Eğitim Müdürlüklerinden ve Toplum Sağlığı Merkezlerinden Değerlendirme Ekibi oluşturulması amacıyla görevlendirilen personeller için valilik oluru alınmıştır.

Toplum Sağlığı Merkezi / İlçe Milli Eğitim M¼d¼rl¼kleri Tarafindan Yapılması Gereken alışmalar

TSM ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

➤ TSM ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünün Hazırlıkları

İl ve İlçe Okul Sağlığı Kurullarında alınan kararlar doğrultusunda, **TSM ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü** Program sorumluları eğitim- öğretim yılı başında, yapılacak çalışmalar ve okul değerlendirmeleri için **planlama** yapmalı ve takvim oluşturmalıdır. Planlama yapılırken; bölgenin okul sağlığı verileri, gereksinim ve öncelikleri dikkate alınmalıdır.

➤ Okula Bilgi Verilmesi

Öncelikle TSM ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü, bölgelerinde bulunan okullara, Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi **Programını tanıtmalıdır**. Yapılacak tanıtımda, Programın amaç, hedef ve beklentileri açıklanmalı ve okulların yapması gereken hazırlıklar hakkında bilgi verilmelidir.

Okul Yönetimleri Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

Program kapsamında;

- Okul yönetimi, **Program bileşenlerinin (Sağlık Hizmetleri, Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi, Sağlıklı Beslenme- Form-3)** gereklerini yerine getirmelidir.
- Okulun, bir idareci, bir öğretmen, bir öğrenci, bir okul aile birliği üyesinden oluşan **Okul Sağlığı Yönetim Ekibi** olmalıdır.
- Okulda bulunduğu takdirde sağlık çalışanı ve rehber öğretmen ekibin doğal üyesidir.

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

➤ Okul yönetimi, değerlendirme öncesinde, yapılan iş ve işlemlerle ilgili tüm dokümanları içeren dosyayı hazırlamalıdır. Dosya içerisinde;

- ✓ Okul Sağlığı Yönetim Ekibi üye listesi (Ek 2a),
- ✓ Okul Sağlığı Planı (Ek 2b),
- ✓ Öğrenci muayene, aşı ve tarama sonuçlarının sayısal verileri,
- ✓ Rehberlik hizmetleri planı, raporları/kayıtları, sayısal verileri,
- ✓ Sağlıkla ilgili konularda öğrenci, okul çalışanları ve velilere yönelik olarak yapılan eğitimlere ait dokümanlar ve kayıt/katılım formları,
- ✓ Program kapsamında gerçekleştirilen etkinliklere ait belgeler (fotoğraf, kayıt/katılım formları, afiş ve broşür gibi),
- ✓ Kantin, yemekhane, kafeterya, büfe, çay ocağı ve pansiyon vb. çalışanlarının sağlık bilgisi eğitimi belgeleri,
- ✓ Okul tarafından, yemekhane, kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı ve gıda depolarının “Okul Kantinlerinde Satılacak Gıdalar ve Eğitim Kurumlarındaki Gıda İşletmelerinin Hijyen Yönünden Denetlenmesi Genelgesi” eklerinde yer alan Kontrol ve Denetim Formu” ile en az ayda bir kez denetlendiğine dair belgeler,
- ✓ Personel ilkyardım sertifikaları,
- ✓ Varsa Beslenme Dostu Okul ve/veya Beyaz Bayrak sertifikalarının birer örneği yer almalıdır.

➤ Değerlendirme öncesi okul yönetimi tarafından dosya tamamlanmış olmalı ve değerlendirme ekibine sunulmalıdır. Dosyanın eksik olması veya hazır olmaması durumunda okul değerlendirmesi başlatılmamalıdır.

EK – 2a: OKUL SAĞLIĞI YÖNETİM EKİBİ

Sıra No	Adı Soyadı	Unvanı	Görevi	İmza
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

EK – 2b: ÖRNEK OKUL SAĞLIĞI PLANI

AMAÇ: Obezite ile mücadele

HEDEFLER:

Obezitenin zararları konusunda öğrencilerin bilinçlerinin artırılması,

Sağlıklı beslenme konusunda öğrencilerin bilinçlerinin artırılması, Fiziksel aktivite yapan öğrenci sayılarının arttırılması,

Obez öğrenci sayısının azaltılması

ETKİNLİKLER ve İZLEME-DEĞERLENDİRME

ETKİNLİKLER	UYGULAMA ZAMANI	AÇIK HEDEF UYGULANDI MI?		İZLEME-DEĞERLENDİRME
		EVET	HAYIR	
İl Sağlık Müdürlüğü işbirliği ile öğrencilerin obezite konusunda bilgilendirilmesi	Okul zamanı içinde			Eğitim alan öğrenci sayıları
Okul bahçesine oyun alanlarının çizilmesi	Okul zamanı içinde Okul zamanı dışında			Okul bahçesine oyun alanlarının çizilmesi
Okul dışı zamanlarda öğrencilerin ilgi alanına göre fiziksel aktivite ve spor etkinliklerine (bisiklet sürme, yürüyüş, yüzme, futbol vb.) yönlendirilmesi ve takibinin yapılması.	Okul zamanı içinde Okul zamanı dışında			Fiziksel aktivite ve spor etkinliklerinin isimleri ve bu etkinlikleri yapan öğrenci

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM-1: ÖĞRENCİ MUAYENE/İZLEM BİLDİRİM FORMU (EK-3)

- Öğrencilerin aile hekimleri tarafından periyodik muayene ve izlemlerinin yapılması sağlanmalı, (ASM' lerde yığılmalar olmayacak şekilde planlama yapılarak) aile hekimliği birimlerinden okula iletilen ve muayenenin yapıldığını gösteren Form-1 okulda saklanmalı, kayıt altına alınmalıdır.
- Elde edilen sayısal bilgiler okul değerlendirmeleri sırasında ve gerekli durumlarda Okul Değerlendirme Ekibi ile paylaşılmalıdır.
- Öğrenci izlemleri, yaşa özel çocuk- ergen izlemi olarak değerlendirilmeli ve izlem yıl içinde öğrenci ve ailenin uygun oldukları bir zamanda gerçekleştirilebilmelidir.

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM-1: ÖĞRENCİ MUAYENE/İZLEM BİLDİRİM FORMU (EK-3)

.....İLİ
..... AİLE HEKİMLİĞİ BİRİMİ

ÖĞRENCİ MUAYENE/ İZLEM BİLDİRİM FORMU

ÖĞRENCİNİN

Adı ve Soyadı :
T.C. Kimlik Numarası :
Baba Adı :
Doğum Tarihi (Gün/Ay/Yıl) :
Cinsiyeti (Kız/Erkek) :
Telefon :
Adres :
Muayene Tarihi :
Protokol No :

Yukarıda bilgileri bulunan öğrencinin **periyodik izlem/ muayenesi** yapılmıştır.

SONUÇ

İzlem yapıldı
 Muayene yapıldı
 Gerekli tedavi düzenlendi/önerilerde bulunuldu
 İleri tetkik ve tedavi için bir üst basamak sağlık kuruluşunda değerlendirilmesi uygun görüldü
 Diş Hekimine yönlendirildi

OKUL/ÖĞRETMEN BİLGİLENDİRME NOTU:

.....

Dr. Adı-Soyadı
İmza

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM-1: ÖĞRENCİ MUAYENE/İZLEM BİLDİRİM FORMU (EK-3)

- Form 1, öğrencilerin bağlı buldukları aile hekimleri tarafından yaş grubuna uygun periyodik olarak yapılan sağlık değerlendirmelerinin okula bildirilmesi amacıyla kullanılmaktadır.
- 25.01.2013 tarihli ve 28539 sayılı Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği ve Okul Sağlığı Hizmetleri İşbirliği Protokolü gereğince öğrencilerin aile hekimleri tarafından **her yıl periyodik** muayene/ izlemleri yapılmalıdır.
- Okula iletilen formlar, okul yönetimi tarafından uygun koşullarda saklanmalıdır.
- Okullarda yapılacak izleme ve değerlendirme çalışmaları sırasında okuldaki öğrenci muayenelerine ait sonuçlar, Form 2.c Okula Kayıt/Periyodik İzlem Muayenesi Yapılan Öğrenci Sayısı ve Yüzdesi” (Ek 4) bölümü için sayısal veri olarak Okul Sağlığı Değerlendirme Ekibine sunulmalıdır.

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

- Okul / Kurumda MEB tarafından yayımlanmış olan okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmış **Rehberlik Hizmetleri Çerçeve Planı** olmalıdır.
- Okul / Kurumda TSE standartlarına uygun ve son kullanma tarihi geçmemiş malzemelerin bulunduğu bir İlk Yardım dolabı olmalıdır.
- Tarama, aşılama ve koruyucu ağız diş sağlığı çalışmaları öncesinde , bilgi notları ailelere ulaştırılmalı ve uygulama öncesinde TSM personeline bildirilmelidir.
- Öğrencilerin okul/kurumda yapılan sağlık muayene ve taramaları sonucunda elde edilen sağlık verileri (boy uzunluğu/vücut ağırlığı ölçümleri, tarama sonuçları, aşılama bilgileri vb.) e-okul sistemine girilmeli, takip edilmeli ve velilerle paylaşılmalıdır.

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

- Görme-işitme sorunu, kronik hastalıklar, engellilik ve psiko-sosyal problemler gibi öğrenme güçlüğü, okul başarısızlığı ve uyum sorunları yaratabilecek durumu olan öğrencilerin velileri ile görüşmeler yapılmalı ve okul ortamında gerekli önlemler alınmalıdır. Bu çocukların takibi sağlık kurum ve kuruluşları ile işbirliği içerisinde yapılmalıdır.
- Tütün ve/veya diğer bağımlılık yapıcı madde kullanımı olan veya olduğu düşünülen öğrenciler ilk olarak okulunun rehber öğretmeni ile yoksa ulaşılabilecek en yakın rehber öğretmenle görüştürülmelidir. Rehber öğretmenin aldığı eğitim doğrultusunda süreci yönetmesi sağlanmalıdır. Sağlık kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılmalıdır.

Okul Yönetimi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

- Okul/kurumda, öğrencilerin sağlık kayıtlarının tutulduğu, kişisel bilgilerin gizliliğini garanti altına alan uygun bir olanak (öğrenci sağlık dosyası, e-okul gibi) sağlanmalıdır.
- Öğrenci, okul çalışanı ve velilere yönelik sağlıklı yaşam kültürü oluşturmaya ve olumlu sağlık davranışı geliştirmeye yönelik; sağlıklı beslenme, spor etkinlikleri, periyodik muayene, kişisel hijyen, el yıkama, ağız-diş sağlığı gibi konularda doğru mesajlar içeren poster, afiş gibi materyaller okul içinde uygun yerlere asılmalıdır.
- Sağlıkla ilgili öğrenci kulüpleri kurulmuş olmalı ve bu kulüpler sağlıkla ilgili etkinlikler (belirli gün ve haftaların kutlanması, bilgi yarışması, piknik, gezi, yürüyüş, konser, kermes, tiyatro oyunu gibi) düzenlemeleri konusunda okul yönetimi ve çalışanları tarafından desteklenmelidir.

Eksiklerin Giderilmesi

Okul yönetimi, değerlendirme ziyareti öncesinde, Form-2 ve Form-3'ü, kendi kendine değerlendirme formu olarak kullanabilir. Bu değerlendirme sonucuna göre, Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı ile ilgili eksikliklerinin giderilmesi sağlanmalıdır.

Ailelerin Bilgilendirilmesi

Okul yönetimi, Program kapsamında yapılacak çalışmalar ile ilgili olarak web sayfasından duyuru ve bilgilendirme, SMS, bilgi notları ve broşür gibi farklı yöntemler kullanarak aileleri bilgilendirmelidir.

İlçe Değerlendirme Ekipleri Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM-3: PROGRAM BİLEŞENLERİ DEĞERLENDİRME FORMU

- Okul Değerlendirme Ekibi tarafından, “Sağlık Hizmetleri, Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi ve Sağlıklı Beslenme” bileşenleri kapsamında değerlendirme yapılacaktır.
- Formlarda yer alan her bir bileşene ait **maddelerin tamamının okul/kurumlar tarafından yerine getirilmesi beklenmektedir.**
- Bileşenler kapsamında herhangi **bir maddenin eksik olması durumunda okul/kurumun söz konusu bileşenin gerekliliklerini sağlamadığı kabul edilir.**
- Bağımsız anaokullarının değerlendirilmesi sırasında, Ek-6’da yer alan bağımsız anaokulları için oluşturulmuş formlar kullanılmalıdır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

3a. Sağlık Hizmetleri

No		Evet (E) Hayır (H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlık hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Okul/kurumun, Okul Sağlığı Yönetim Ekibi* vardır.	
3	Okul/kurumun yıllık rehberlik hizmetleri çerçeve planı hazırlanmıştır.	
4	Okul/kurumda ilkyardım dolabı vardır.	
5	Okul/kurum, TSM** ile işbirliği yaparak sağlık hizmetlerini koordine etmektedir.	
6	Okul/kurumdaki tüm öğrencilerin aile hekimleri tarafından yapılan yıllık periyodik muayenelerinin takibi yapılmakta ve bu bilgi TSM ile paylaşılmaktadır.	
7	Tarama, aşılama ve koruyucu ağız diş sağlığı çalışmaları öncesinde bilgi notları ailelere ulaştırılmakta ve uygulama öncesinde TSM personeline bildirilmektedir.	
8	Öğrencilerin okul/kurumda yapılan sağlık muayene ve taramaları sonucunda elde edilen sağlık verileri (boy uzunluğu/vücut ağırlığı ölçümleri, tarama sonuçları, aşılama bilgileri vb.) e-okul sistemine girilmekte, takip edilmekte ve velilerle paylaşılmaktadır.	
9	Okul/kurum çalışanları periyodik muayenenin yapılması için kayıtlı oldukları aile hekimlerine başvurmaları yönünde teşvik edilmektedir.	
10	Risk grubundaki öğrencilerin (özel politika gerektiren öğrenciler) velileri ile görüşmeler/bilgilendirme faaliyetleri yapılarak sağlık kuruluşlarına yönlendirilmektedir.	
11	Okul/kurum bünyesinde rehber öğretmen ve rehberlik servisi vardır.	
12	Rehberlik hizmetleri kayıtları uygun şekilde tutulmakta ve saklanmaktadır.	
13	Tütün ve/veya diğer bağımlılık yapıcı madde kullanımı olan veya olduğu düşünülen öğrencilerin rehber öğretmenle görüşmesi sağlanmaktadır.	
14	Öğrencilerin sağlık kayıtları uygun şekilde saklanmaktadır.	
15	Okul/kurumda ve pansiyonlarda sağlıklı yaşam kültürü oluşturmaya ve olumlu sağlık davranışı geliştirmeye yönelik görsel materyaller öğrenciler ve okul çalışanlarının görebileceği yerde asılıdır.	
16	Sağlıkla ilgili öğrenci kulüp faaliyetleri yapılmaktadır.	

* Bir idareci, bir öğretmen, bir öğrenci, bir okul aile birliği üyesinden oluşmalıdır. Okulda bulunduğu takdirde sağlık çalışanı ve rehber öğretmen ekibin doğal üyesidir.

**TSM: Toplum Sağlığı Merkezi

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb.) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

3b. Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi

No		Evet (E) Hayır (H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlıklı ve güvenli okul çevresi hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Bahçenin etrafı çevrilidir.	
3	Okul/kurum içinde ve dışında çöp kovaları ve çöplerin toplandığı sistem vardır.	
4	Okul/kurumun içi-dışı ve bahçesi düzenli olarak temizlenmekte ve kaydı tutulmaktadır.	
5	Okul/kurumda Şebeke suyu kullanılmaktadır.	
6	Kuyu/Şebeke su numuneleri İTASHY’te belirtilen mikrobiyolojik şartları taşımaktadır.	
7	Tuvaletler düzenli olarak temizlenmekte ve kaydı tutulmaktadır.	
8	Tuvalet ortak alanında sıvı/köpük sabun, çöp kovası ve kova içinde çöp poşeti vardır.	
9	Okul/kurumun ısıtma ve havalandırması mevsime uygun olarak yapılmaktadır.	
10	Öğrencilerin tuvalet dışında su içebileceği olanak sağlanmıştır.	
11	Kantin, yemekhane, kafeterya, büfe, çay ocağı ve pansiyon çalışanlarının sağlık bilgisi eğitimi belgesi vardır (sağlık bilgisi ile ilgili çıkarılan yönetmeliklere göre).	
12	Kantin, yemekhane, kafeterya, büfe, çay ocağı, pansiyon gibi yerlerde gıdalar uygun koşullarda saklanmaktadır.	
13	Temizlik işiyle görevli personel vardır.	
14	Temizlik için uygun araç-gereç ve malzeme vardır ve bu malzemeler öğrencilerin ulaşamayacağı yerde muhafaza edilmektedir.	
15	Yeterli sayıda temel ilkyardım sertifikası almış personel vardır.	
16	Acil durumlarda ulaşılmaması gereken telefon numaraları öğrenci ve okul çalışanlarının görebilecekleri yerlerde asılıdır.	
17	Acil toplanma alanı belirlenmiştir ve tüm okul çalışanları ve öğrenciler tarafından bilinmektedir.	
18	Okul/kurum yönetimi, okul giriş, çıkışlarında ve okul çevresinde öğrenci güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması için ilgili Kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde (Güvenli çevre, trafik, servis güvenliği, bariyer, güvenlik kamera sistemi gibi).	
19	Okul çalışanları, öğrencilerin görebileceği, etkilenebileceği okul çevresi alanlarında (okul bahçesinin dışı dâhil) tütün ürünleri kullanmamaktadır.	

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb.) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

3c. Sağlıklı Beslenme

No		Evet (E) Hayır(H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlıklı beslenme hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Okul/kurum çalışanları sağlıklı yaşam tarzını ve sağlıklı beslenmeyi teşvik edecek şekilde model olmaktadır.	
3	Öğrencilerin kahvaltı yapmaları teşvik edilmektedir.	
4	Öğrencilerin ara öğün almaları teşvik edilmekte ve uygun süre ayrılmaktadır.	
	Okul/kurumun yemekhane/taşınmalı yemek hizmeti: Yok ☐ (10. maddeye geçin) Var ☐ (5, 6, 7, 8 ve 9. maddeler değerlendirilmelidir.)	
5	Yemek yiyebilmek için uygun süre (en az 40 dakika) ayrılmaktadır.	
6	Yemek listeleri Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'nın yayımladığı menü modelleri örnek alınarak hazırlanmaktadır.	
7	Okul/kurum ve pansiyonlardaki yemekhane hizmetleri, okul yönetimi tarafından yürürlükteki mevzuat kapsamında ayda en az bir kere denetlenmekte ve gerekli durumlarda İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden destek alınmaktadır.	
8	Okul/kurumdaki yemekhane ortamları, yiyecek-içecekler, yiyecek-içecek hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygun olmalıdır.	
9	Okul/kurum ve pansiyonlu okullarda gıda depoları (soğuk hava deposu, kuru gıda, yaş sebze meyve deposu vb) ilgili mevzuata uygun olarak ayda en az bir kere denetlenmektedir.	
	Okul/kurumun kantini/kooperatifi: Yok ☐ Var ☐ (10, 11,12, 13. maddeler değerlendirilmelidir)	
10	Okul/kurum kantin/kooperatifinde; süt ve süt ürünleri (süt, ayran, yoğurt) ve/veya meyve/sebze (tane ile meyve/sebze veya taze sıkılmış meyve/sebze suyu) gibi ürünlerin satışı yapılmaktadır.	
11	Yetersiz ve dengesiz beslenmeye neden olabilecek gıda maddelerinin tüketimini özendirici reklam, özendirme, tanıtım amaçlı afiş, poster, broşür bulunmamaktadır ve bu ürünlerin satışı yapılmamaktadır.	
12	Okul/kurumdaki kantin/kooperatif ortamları, yiyecek-içecekler ve kantin/kooperatif hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygundur.	
13	Okul kantini; ilgili genelgede belirtilen esaslara uygun olarak, ayda en az bir kez aynı genelge ekinde bulunan "Okul Kantini Denetim Formu" kullanılarak denetlenmektedir.	

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM-2: OKUL DEğERLENDİRME FORMU

1. Form, değerlendirme ekibi tarafından okul/kurum ziyareti sırasında doldurulacaktır.
2. Aynı yerleşke içinde bulunan farklı kademedeki okul/kurumların her biri için ayrı form doldurulacaktır.
3. Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb) dikkate alınacaktır.

“2.a Öğrenci Sayısı”

“2.b Okul/Kurum alışanı Sayısı”

“2.c Periyodik İzlem/ Muayenesi Yapılan Öğrenci Sayısı ve Yüzdesi”

“2.d Taramalar”

“2.e Okul Aşılamaları”

“2.f Dağıtılan Materyal”

“2.g Eğitimler” bölümleri açıklamalar doğrultusunda eksiksiz doldurulacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM-2: OKUL DEĞERLENDİRME FORMU

il:		ilçe:	
Okul Adı:		Okul Türü:	
Pansiyon:	Var ☐ Yok ☐	Okul Kademesi:	
Eğitim-Öğretim Yılı/Dönemi:		Değerlendirme Tarihi:	
Adres:		Telefon:	

2a. Öğrenci Sayısı

Okulda Öğrenim Görmekte Olan Öğrenci Sayıları			
Öğrenci Sayıları	Gündüzlü	Pansiyonlu	Toplam
Kız Öğrenci			
Erkek Öğrenci			
Toplam Öğrenci			

2b. Okul/Kurum Çalışanı Sayısı

Öğretmen Sayısı	
İdari Personel Sayısı	
Temizlik Personeli/Hizmetli Sayısı	
Kantin/Yemekhane/Mutfak Personeli Sayısı	
Diğer	
Toplam	

*2b. tablosunda Okul/Kurum Çalışanı Sayısı belirtilirken okul ve eklentilerinde (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb.) çalışanlar dahil edilecektir.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM-2: OKUL DEĞERLENDİRME FORMU

2c. Periyodik izlem/Muayenesi Yapılan Öğrenci Sayısı ve Yüzdesi

Periyodik izlem/ muayenesi yapılan öğrenci sayısı (a)	Toplam Öğrenci Sayısı (b)	Periyodik izlem/ muayenesi yapılan öğrenci yüzdesi (a/b×100)

2d. Taramalar

Tarama Programının Adı	Kademe	Taranan Öğrenci Sayısı (a)	Taranması Gereken Öğrenci Sayısı (b)	Taranan Öğrenci Yüzdesi (a/b×100)
Okul Çağı Çocuklarında İşitme Tarama Programı	İlkokul 1. Sınıf			
Ağız-Diş Sağlığı Taramaları	Okulöncesi Öğretim			
	İlkokul			
Diğer (Belirtiniz)	Okul Öncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			
Diğer (Belirtiniz)	Okul Öncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			

*Lise: Özel Eğitim İş Uygulama Merkezleri, Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri dahil tüm liseler

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM-2: OKUL DEğERLENDİRME FORMU

2e. Okul Aşı Uygulamaları

Aşının Adı	Aşı Yapılan Öğrenci Sayısı (a)	Aşı Yapılması Gereken Öğrenci Sayısı (b)	Aşı Yapılan Öğrenci Yüzdesi (a/b×100)
DaBT-IPA (İlkokul, 1. Sınıf)			
KKK (İlkokul, 1. Sınıf)			
Td (Tetanoz, Difteri) (Ortaokul, 8. Sınıf)			
Diğer (Aşı adı/Uygulanan sınıf)			
Diğer (Aşı adı/Uygulanan sınıf)			

2f. Okulda Dağıtılan Materyal

Cinsi	Adedi
Afiş	
Broşür	
Kitap	
Diğer	
Toplam	

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM-2: OKUL DEğERLENDİRME FORMU

FORM - 2.

OKUL DEğERLENDİRME EKİBİ

.....
Toplum Sağlığı Merkezi
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
İlçe Millî Eğitim M¼d¼rl¼ę¼
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
Toplum Sağlığı Merkezi
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
İlçe Millî Eğitim M¼d¼rl¼ę¼
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
Okulu
M¼d¼r/M¼d¼r Yardımcısı

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

EK-5 FORM - 3. PROGRAM BİLEŞENLERİ DEğERLENDİRME FORMU

İl:	
İlçe:	
Okul Adı:	
Pansiyon:	Var ☐ Yok ☐
Okul Türü:	
Okul Kademesi:	
Eğitim-Öğretim Yılı/Dönemi:	
Değerlendirme Tarihi:	
Adres:	
Telefon:	

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

3a. Sağlık Hizmetleri

No		Evet (E) Hayır (H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlık hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Okul/kurumun, Okul Sağlığı Yönetim Ekibi* vardır.	
3	Okul/kurumun yıllık rehberlik hizmetleri çerçeve planı hazırlanmıştır.	
4	Okul/kurumda ilkyardım dolabı vardır.	
5	Okul/kurum, TSM** ile işbirliği yaparak sağlık hizmetlerini koordine etmektedir.	
6	Okul/kurumdaki tüm öğrencilerin aile hekimleri tarafından yapılan yıllık periyodik muayenelerinin takibi yapılmakta ve bu bilgi TSM ile paylaşılmaktadır.	
7	Tarama, aşılama ve koruyucu ağız diş sağlığı çalışmaları öncesinde bilgi notları ailelere ulaştırılmakta ve uygulama öncesinde TSM personeline bildirilmektedir.	
8	Öğrencilerin okul/kurumda yapılan sağlık muayene ve taramaları sonucunda elde edilen sağlık verileri (boy uzunluğu/vücut ağırlığı ölçümleri, tarama sonuçları, aşılama bilgileri vb.) e-okul sistemine girilmekte, takip edilmekte ve velilerle paylaşılmaktadır.	
9	Okul/kurum çalışanları periyodik muayenenin yapılması için kayıtlı oldukları aile hekimlerine başvurmaları yönünde teşvik edilmektedir.	
10	Risk grubundaki öğrencilerin (özel politika gerektiren öğrenciler) velileri ile görüşmeler/bilgilendirme faaliyetleri yapılarak sağlık kuruluşlarına yönlendirilmektedir.	
11	Okul/kurum bünyesinde rehber öğretmen ve rehberlik servisi vardır.	
12	Rehberlik hizmetleri kayıtları uygun şekilde tutulmakta ve saklanmaktadır.	
13	Tütün ve/veya diğer bağımlılık yapıcı madde kullanımı olan veya olduğu düşünülen öğrencilerin rehber öğretmenle görüşmesi sağlanmaktadır.	
14	Öğrencilerin sağlık kayıtları uygun şekilde saklanmaktadır.	
15	Okul/kurumda ve pansiyonlarda sağlıklı yaşam kültürü oluşturmaya ve olumlu sağlık davranışı geliştirmeye yönelik görsel materyaller öğrenciler ve okul çalışanlarının görebileceği yerde asılıdır.	
16	Sağlıkla ilgili öğrenci kulüp faaliyetleri yapılmaktadır.	

* Bir idareci, bir öğretmen, bir öğrenci, bir okul aile birliği üyesinden oluşmalıdır. Okulda bulunduğu takdirde sağlık çalışanı ve rehber öğretmen ekibin doğal üyesidir.

**TSM: Toplum Sağlığı Merkezi

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb.) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

3b. Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi

No		Evet (E) Hayır (H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlıklı ve güvenli okul çevresi hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Bahçenin etrafı çevrilidir.	
3	Okul/kurum içinde ve dışında çöp kovaları ve çöplerin toplandığı sistem vardır.	
4	Okul/kurumun içi-dışı ve bahçesi düzenli olarak temizlenmekte ve kaydı tutulmaktadır.	
5	Okul/kurumda Şebeke suyu kullanılmaktadır.	
6	Kuyu/Şebeke su numuneleri İTASHY’te belirtilen mikrobiyolojik şartları taşımaktadır.	
7	Tuvaletler düzenli olarak temizlenmekte ve kaydı tutulmaktadır.	
8	Tuvalet ortak alanında sıvı/köpük sabun, çöp kovası ve kova içinde çöp poşeti vardır.	
9	Okul/kurumun ısıtma ve havalandırması mevsime uygun olarak yapılmaktadır.	
10	Öğrencilerin tuvalet dışında su içebileceği olanak sağlanmıştır.	
11	Kantin, yemekhane, kafeterya, büfe, çay ocağı ve pansiyon çalışanlarının sağlık bilgisi eğitimi belgesi vardır (sağlık bilgisi ile ilgili çıkarılan yönetmeliklere göre).	
12	Kantin, yemekhane, kafeterya, büfe, çay ocağı, pansiyon gibi yerlerde gıdalar uygun koşullarda saklanmaktadır.	
13	Temizlik işiyle görevli personel vardır.	
14	Temizlik için uygun araç-gereç ve malzeme vardır ve bu malzemeler öğrencilerin ulaşamayacağı yerde muhafaza edilmektedir.	
15	Yeterli sayıda temel ilkyardım sertifikası almış personel vardır.	
16	Acil durumlarda ulaşılması gereken telefon numaraları öğrenci ve okul çalışanlarının görebilecekleri yerlerde asılıdır.	
17	Acil toplanma alanı belirlenmiştir ve tüm okul çalışanları ve öğrenciler tarafından bilinmektedir.	
18	Okul/kurum yönetimi, okul giriş, çıkışlarında ve okul çevresinde öğrenci güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması için ilgili Kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisindedir (Güvenli çevre, trafik, servis güvenliği, bariyer, güvenlik kamera sistemi gibi).	
19	Okul çalışanları, öğrencilerin görebileceği, etkilenebileceği okul çevresi alanlarında (okul bahçesinin dışı dâhil) tütün ürünleri kullanmamaktadır.	

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb.) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

3c. Sağlıklı Beslenme

No		Evet (E) Hayır(H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlıklı beslenme hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Okul/kurum çalışanları sağlıklı yaşam tarzını ve sağlıklı beslenmeyi teşvik edecek şekilde model olmaktadır.	
3	Öğrencilerin kahvaltı yapmaları teşvik edilmektedir.	
4	Öğrencilerin ara öğün almaları teşvik edilmekte ve uygun süre ayrılmaktadır.	
	Okul/kurumun yemekhane/taşınabilir yemek hizmeti: Yok ☐ (10. maddeye geçin) Var ☐ (5, 6, 7, 8 ve 9. maddeler değerlendirilmelidir.)	
5	Yemek yiyebilmek için uygun süre (en az 40 dakika) ayrılmaktadır.	
6	Yemek listeleri Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'nın yayımladığı menü modelleri örnek alınarak hazırlanmaktadır.	
7	Okul/kurum ve pansiyonlardaki yemekhane hizmetleri, okul yönetimi tarafından yürürlükteki mevzuat kapsamında ayda en az bir kere denetlenmekte ve gerekli durumlarda İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden destek alınmaktadır.	
8	Okul/kurumdaki yemekhane ortamları, yiyecek-içecekler, yiyecek-içecek hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygun olmalıdır.	
9	Okul/kurum ve pansiyonlu okullarda gıda depoları (soğuk hava deposu, kuru gıda, yaş sebze meyve deposu vb) ilgili mevzuata uygun olarak ayda en az bir kere denetlenmektedir.	
	Okul/kurumun kantini/kooperatifi: Yok ☐ Var ☐ (10, 11,12, 13. maddeler değerlendirilmelidir)	
10	Okul/kurum kantin/kooperatifinde; süt ve süt ürünleri (süt, ayran, yoğurt) ve/veya meyve/sebze (tane ile meyve/sebze veya taze sıkılmış meyve/sebze suyu) gibi ürünlerin satışı yapılmaktadır.	
11	Yetersiz ve dengesiz beslenmeye neden olabilecek gıda maddelerinin tüketimini özendirici reklam, özendirme, tanıtım amaçlı afiş, poster, broşür bulunmamaktadır ve bu ürünlerin satışı yapılmamaktadır.	
12	Okul/kurumdaki kantin/kooperatif ortamları, yiyecek-içecekler ve kantin/kooperatif hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygundur.	
13	Okul kantini; ilgili genelgede belirtilen esaslara uygun olarak, ayda en az bir kez aynı genelge ekinde bulunan "Okul Kantini Denetim Formu" kullanılarak denetlenmektedir.	

NOT: NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (pansiyon, yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM - 3

PROGRAM BİLEŞENLERİ DEğERLENDİRME SONUÇ TABLOSU

Bileşenler*	Evet	Hayır
Sağlık Hizmeti		
Sağlıklı ve Güvenli Okul evresi		
Sağlıklı Beslenme		

- Formlarda yer alan maddeler program bileşenlerinin gereklilikleri olup, tamamı okullar tarafından yerine getirilmelidir.
- Herhangi bir maddenin eksik olması ya da hiç olmaması durumunda okulun söz konusu bileşenin gerekliliklerini sağlamadığı kabul edilir.

ÖNERİLER

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM – 3.

OKUL DEĞERLENDİRME EKİBİ

..... Toplum Sağlığı
Merkezi
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü
(Adı-Soyadı – İmza)

..... Toplum Sağlığı
Merkezi
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü
(Adı-Soyadı – İmza)

..... Okulu
Müdür/Müdür Yardımcısı

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM - 3. PROGRAM BİLEŞENLERİ DEĞERLENDİRME FORMU (BAĞIMSIZ ANAOKULLARI İÇİN)

3a. Sağlık Hizmetleri

No		Evet (E) Hayır(H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlık hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Okul/kurumun Okul Sağlığı Yönetim Ekibi vardır.*	
3	Okul/kurumun yıllık rehberlik hizmetleri çerçeve planı hazırlanmıştır.	
4	Okul/kurumda ilkyardım dolabı vardır.	
5	Okul/kurum TSM** ile işbirliği yaparak sağlık hizmetlerini koordine etmektedir.	
6	Okul/kurumdaki tüm öğrencilerin aile hekimleri tarafından yapılan yıllık periyodik muayenelerinin takibi yapılmakta ve bu bilgi TSM ile paylaşılmaktadır.	
7	Tarama, aşılama ve koruyucu ağız diş sağlığı çalışmaları öncesinde bilgi notları ailelere ulaştırılmakta ve uygulama öncesinde TSM personeline bildirilmektedir.	
8	Öğrencilerin okul/kurumda yapılan sağlık muayene ve taramaları sonucunda elde edilen sağlık verileri (boy uzunluğu/vücut ağırlığı ölçümleri, tarama sonuçları, aşılama bilgileri vb.) e-okul sistemine girilmekte, takip edilmekte ve velilerle paylaşılmaktadır.	
9	Okul/kurum çalışanları periyodik muayenenin yapılması için kayıtlı oldukları aile hekimlerine başvurmaları yönünde teşvik edilmektedir.	
10	Risk grubundaki öğrencilerin (özel politika gerektiren öğrenciler) velileri ile görüşmeler/bilgilendirme faaliyetleri yapılarak sağlık kuruluşlarına yönlendirilmektedir.	
11	Okul bünyesinde rehber öğretmen ve rehberlik servisi vardır.	
12	Rehberlik hizmetleri kayıtları uygun şekilde tutulmakta ve saklanmaktadır.	
13	Öğrencilerin sağlık kayıtları uygun şekilde saklanmaktadır.	
14	Okul/kurumda sağlıklı yaşam kültürü oluşturmaya ve olumlu sağlık davranışı geliştirmeye yönelik görsel materyaller öğrenciler ve okul çalışanlarının görebileceği yerde asılıdır.	

* Bir idareci, bir öğretmen, bir öğrenci, bir okul aile birliği üyesinden oluşmalıdır. Okulda bulunduğu takdirde sağlık çalışanı ve rehber öğretmen ekibin doğal üyesidir.

** TSM: Toplum Sağlığı Merkezi

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM - 3. PROGRAM BİLEŞENLERİ DEĞERLENDİRME FORMU (BAĞIMSIZ ANAOKULLARI İÇİN)

3b. Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi

No		Evet (E) Hayır(H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlıklı ve güvenli okul çevresi hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Bahçenin etrafı çevrilidir.	
3	Okul/kurum içinde ve dışında çöp kovaları ve çöplerin toplandığı sistem vardır.	
4	Okul/kurumun içi-dışı ve bahçesi düzenli olarak temizlenmekte ve kaydı tutulmaktadır.	
5	Okul/kurumda sürekli akan şebeke suyu kullanılmaktadır.	
6	Kuyu/şebeke su numuneleri İTASHY’te belirtilen mikrobiyolojik şartları taşımaktadır.	
7	Tuvaletler düzenli olarak temizlenmekte ve kaydı tutulmaktadır.	
8	Tuvalet ortak alanında sıvı/ köpük sabun, çöp kovası ve kova içinde çöp poşeti vardır.	
9	Okul/kurumun ısıtma ve havalandırması mevsime uygun olarak yapılmaktadır.	
10	Öğrencilerin tuvalet dışında su içebileceği olanak sağlanmıştır.	
11	Yemekhane (varsa kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı) çalışanlarının hijyen eğitimi belgesi vardır (hijyen ile ilgili çıkarılan yönetmeliklere göre).	
12	Yemekhanelerde (varsa kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı) gıdalar uygun koşullarda saklanmaktadır.	
13	Temizlik işiyle görevli personel vardır.	
14	Temizlik için uygun araç-gereç ve malzeme vardır.	
15	Temizlik ile ilgili araç-gereç ve malzemeler öğrencilerin ulaşamayacağı yerde muhafaza edilmektedir.	
16	Yeterli sayıda temel ilkyardım sertifikası almış personel vardır.	
17	Acil durumlarda ulaşılması gereken telefon numaraları öğrenci ve okul çalışanlarının görebilecekleri yerlerde asılıdır.	
18	Acil toplanma alanı belirlenmiştir ve tüm okul çalışanları ve öğrenciler tarafından bilinmektedir.	
19	Okul/kurum yönetimi, okul giriş, çıkışlarında ve okul çevresinde öğrenci güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde (Güvenli çevre, trafik, servis güvenliği, bariyer, güvenlik kamera sistemi gibi).	
20	Okul/kurum çalışanları, okul bahçesinin dışında da öğrencilerin görebileceği, etkilenebileceği okul çevresi alanlarında tütün ürünleri kullanmamaktadır.	

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM - 3. PROGRAM BİLEŞENLERİ DEğERLENDİRME FORMU (BAğIMSIZ ANAOKULLARI İÇİN)

3c. Sağlıklı Beslenme

No		Evet (E) Hayır(H)
1	Okul Sağlığı Planında sağlıklı beslenme hizmetlerini içeren amaç ve hedefler belirlenmiştir.	
2	Okul/kurum çalışanları sağlıklı yaşam tarzını ve sağlıklı beslenmeyi teşvik edecek şekilde model olmaktadır.	
3	Öğrencilerin kahvaltı yapmaları teşvik edilmektedir.	
4	Öğrencilerin ara öğün almaları teşvik edilmekte ve uygun süre ayrılmaktadır.	
5	Öğrencilerin boy/vücut ağırlığı ölçümleri yılda en az bir kere yapılmakta ve sonuçlar öğrenci ve velilerle paylaşılmaktadır.	
	Okul/kurumun yemekhane hizmeti için 6,7, 8, ve 9, maddeler değerlendirilmelidir.	
6	Yemek yiyebilmek için uygun süre ayrılmaktadır.	
7	Yemek listeleri Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'nın yayımladığı menü modelleri örnek alınarak hazırlanmaktadır.	
8	Yemekhane hizmetleri okul yönetimi tarafından ayda en az bir kere yürürlükteki mevzuata göre denetlenmekte ve gerekli durumlarda İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden destek alınmaktadır.	
9	Okul/kurumdaki yemekhane ortamları, yiyecek-içecekler, yiyecek-içecek hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygun olmalıdır.	

NOT: Değerlendirmelerde okul/kurum ve eklentileri (yemekhane, kantin, büfe, çay ocağı, atölye vb) dikkate alınacaktır.

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken Çalışmalar

FORM - 3. PROGRAM BİLEŞENLERİ DEĞERLENDİRME FORMU (BAĞIMSIZ ANAOKULLARI İÇİN)

PROGRAM BİLEŞENLERİ DEĞERLENDİRME SONUÇ TABLOSU

Bileşenler*	Evet	Hayır
Sağlık Hizmeti		
Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi		
Sağlıklı Beslenme		

- Formlarda yer alan maddeler program bileşenlerinin gereklilikleri olup, tamamı okullar tarafından yerine getirilmelidir.
- Herhangi bir maddenin eksik olması ya da hiç olmaması durumunda okulun söz konusu bileşenin gerekliliklerini sağlamadığı kabul edilir.

ÖNERİLER

İlçe Değerlendirme Ekibi Tarafından Yapılması Gereken alışmalar

FORM - 3. PROGRAM BİLEŞENLERİ DEğERLENDİRME FORMU (BAğIMSIZ ANAOKULLARI İÇİN)

OKUL DEğERLENDİRME EKİBİ

..... Toplum Sağlığı
Merkezi
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
İlçe Millî Eğitim M¼d¼rl¼ę¼
(Adı-Soyadı – İmza)

..... Toplum Sağlığı
Merkezi
(Adı-Soyadı – İmza)

.....
İlçe Millî Eğitim M¼d¼rl¼ę¼
(Adı-Soyadı – İmza)

..... Okulu
M¼d¼r/M¼d¼r Yardımcısı

Form - 4: Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı İl Değerlendirme Sonuçları

- ✓ Program kapsamında **ilde** yapılan tüm çalışmalar İl Sağlık Müdürlüğü, ÇEKÜS Birimi tarafından Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanlığına resmi yazı ile bildirilecektir.
- ✓ **Bildirimler** eğitim öğretim yılı sonunda **yılda bir kez Form-4** kullanılarak yapılacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Öğrenci İşleri ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanlığı'na yapılacak bildirimler ise İl Millî Eğitim Müdürlüğü Okul Sağlığı Hizmetlerinden sorumlu Şube Müdürlüğü aracılığı ile gerçekleştirilecektir. Bildirimler eğitim öğretim yılı sonunda yılda bir kez Form-4 kullanılarak yapılacaktır.

Sonuçlar

EK – 7: FORM - 4.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
..... İl Sağlık Müdürlüğü
Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı İl Değerlendirme Sonuçları
..... Eğitim-Öğretim Yılı Dönem

Göstergeler	Kademe	Sayı
İldeki Toplam Okul Sayısı	Okul Öncesi Öğretim	
	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise*	
	Toplam	
Değerlendirilen Okul Sayısı	Okul Öncesi Öğretim	
	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise*	
	Toplam	
Değerlendirilen Okullardaki Toplam Öğrenci Sayısı	Okul Öncesi Öğretim	
	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise*	
	Toplam	
Değerlendirilen Okullarda Çalışan Toplam Öğretmen Sayısı	Okul Öncesi Öğretim	
	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise*	
	Toplam	
Değerlendirilen Okullarda Çalışan Toplam Öğretmen Dışı Personel Sayısı	Okul Öncesi Öğretim	
	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise*	
	Toplam	

*Lise: Özel Eğitim İş Uygulama Merkezleri, Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri dahil tüm liseler

Sonuçlar

FORM - 4.

Bileşenlerin tümü için gereklilikleri tam olarak yerine getirme durumu:

Bileşenler	Kademe	Bileşenlerin tümünü tam yapan Okul Sayısı (a)	Değerlendirilen Toplam Okul Sayısı (b)	Bileşenlerin tümünü tam yapan Okul Yüzdesi (a/b×100)
Sağlık Hizmetleri, Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi, Sağlıklı Beslenme	Okulöncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			
	Toplam			

*Lise: Özel Eğitim İş Uygulama Merkezleri, Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri dahil tüm liseler

Sonuçlar

FORM - 4.

Periyodik Muayene/izlem, Tarama, Aşı Uygulama Sonuçları

Program Adı	Kademe	Periyodik Muayene/izlem, Tarama, Aşı yapılan Öğrenci Sayısı (a)	Periyodik Muayene/izlem, Tarama, Aşı Yapılması Gereken Öğrenci sayısı (b)	Periyodik izlem/ Tarama, Aşı Uygulanma Yüzdesi (%) (a/b×100)
Periyodik Muayene/izlem	Okulöncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			
	Toplam			
Okul Çağı Çocuklarında İşitme Tarama Programı	İlkokul 1.Sınıf			
Ağız-Diş Sağlığı Taramaları	Okulöncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Toplam			
Okul Aşı Uygulamaları	DaBT-İPA (İlkokul 1. Sınıf)			
	KKK (İlkokul 1. Sınıf)			
	Td (8.sınıf)			
	Diğer (Aşı adı/ uygulanan sınıf)			
	Toplam			

*Lise: Özel Eğitim İş Uygulama Merkezleri, Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri dahil tüm liseler

Dağıtılan Materyal

Cinsi	Adedi
Afiş	
Broşür	
Kitap	
Diğer	
Toplam	

Sonuçlar

FORM - 4.

Program Bileşenleri Değerlendirme Sonuçları

3a. Sağlık Hizmetleri

Bileşen Adı	Kademe	Sağlık Hizmetleri bileşenini tam yapan okul sayısı (a)	Değerlendirilen Toplam Okul Sayısı (b)	Sağlık Hizmetleri bileşenini tam yapan okul yüzdesi (a/b×100)
Sağlık Hizmetleri	Okul Öncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			
	Toplam			

3b. Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi

Bileşen Adı	Kademe	Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi bileşenini tam yapan okul sayısı (a)	Değerlendirilen Toplam Okul Sayısı (b)	Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi bileşenini tam yapan okul yüzdesi (a/b×100)
Sağlıklı ve Güvenli Okul Çevresi	Okul Öncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			
	Toplam			

3c. Sağlıklı Beslenme

Bileşen Adı	Kademe	Sağlıklı Beslenme bileşenini tam yapan Okul Sayısı (a)	Değerlendirilen Toplam Okul Sayısı (b)	Sağlıklı Beslenme Bileşenini tam yapan okul yüzdesi (a/b×100)
Sağlıklı Beslenme	Okul Öncesi Öğretim			
	İlkokul			
	Ortaokul			
	Lise*			
	Toplam			

*Lise: Özel Eğitim İş Uygulama Merkezleri, Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri dahil tüm liseler

Teşekkürler